

גמ' סנהדרין (יא:) - עיבור השנה
רב דניאל שטיין

א. רמב"ם (פ"ד קדה"ח) - [ה"א] ומפני מה מוסיפין חדש זה מפני זמן האביב כדי שיהא הפסח באותו זמן שנאמר שמור את חדש האביב שיהיה חדש זה בזמן האביב, ולולא הוספת החדש הזה היה הפסח בא פעמים בימות החמה ופעמים בימות הגשמים. [ה"ב] על שלשה סימני מעברין את השנה, על התקופה ועל האביב ועל פירות האילן, כיצד בית דין מחשבין ויודעין אם תהיה תקופת ניסן בששה עשר בניסן או אחר זמן זה מעברין אותה השנה, ויעשו אותו ניסן אדר שני כדי שיהיה הפסח בזמן האביב, ועל סימן זה סומכין ומעברין ואין חוששין לסימן אחר. [ה"ג] וכן אם ראו בית דין שעדיין לא הגיע האביב אלא עדיין אפל הוא, ולא צמחו פירות האילן שדרכן לצמוח בזמן הפסח, סומכין על שני סימנין אלו ומעברין את השנה, ואף על פי שהתקופה קודם לששה עשר בניסן הרי הן מעברין, כדי שיהיה האביב מצוי להקריב ממנו עומר התנופה בששה עשר בניסן, וכדי שיהיו הפירות צומחין כדרך כל זמן האביב וכו', [ה"ד] ואלו הן הדברים שהן העיקר שמעברין בשבילן כדי להיות השנים שני חמה. [ה"ה] ויש שם דברים אחרים שהיו בית דין מעברין בשבילן מפני הצורך, ואלו הן, מפני הדרכים שאינן מתוקנין ואין העם יכולין לעלות מעברין את השנה עד שיפסקו הגשמים ויתקנו הדרכים וכו'. [ה"ו] אבל אין מעברין את השנה לא מפני השלג ולא מפני הצנה וכו'. [ה"ז] יש דברים שאין מעברין בשבילן כלל אבל עושין אותן סעד לשנה שצריכה עיבור מפני התקופה או מפני האביב ופירות האילן, ואלו הן מפני הגדיים והטלאים וכו'. [ה"ח] יראה לי שזה שאמרו חכמים אין מעברין בשנת רעבון ובשביעית, שלא יעברו בהם מפני צורך הדרכים והגשרים וכיוצא בהם, אבל אם היתה השנה ראויה להתעבר מפני התקופה או מפני האביב ופירות האילן מעברין לעולם בכל זמן.

ב. רמב"ם ספהמ"צ (מ"ע קנ"ג) - ואמרו (ראה טז) שמור את חדש האביב הורה כי שנתנו ראוי שנשמור בה פרקי השנה ולכן תהיה שמשית.

ג. גמ' ר"ה (כ.) - יכול כשם שמעברין את השנה לצורך כך מעברין את החדש לצורך, תלמוד לומר אהחדש הזה לכם ראש חדשים כזה ראה וקדש. [פרש"י - כשם שמעברין את השנה לצורך - מפני האביב והתקופה ופירות האילן].

ד. תורת כהנים (פר' אמור פרשה ט') - ומנין שמעברים את השנה מפני הצורך תלמוד לומר אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אותם במועדם. [פירוש הר"ש משאנן - שאר צורך, שהרי מפני האביב ומפני התקופה כבר למדנו דכתיב שמור את חדש האביב].

ה. תוספתא סנהדרין (פ"ב ה"ג) - אין מעברין את השנה ואין עושין כל צורכי ציבור אלא על תנאי כדי שיקבלו רוב ציבור עליהן.

ו. רמב"ם (פ"ה קדה"ח ה"א) - כל שאמרנו מקביעות ראש החדש על הראייה ועיבור השנה מפני הזמן או מפני הצורך, אין עושין אותו אלא סנהדרין שבארץ ישראל או בית דין הסמוכים בארץ ישראל שנתנו להן הסנהדרין רשות.

ז. ר"ן לנדרים (כב.) ד"ה ההיא שעתא - דעבר הירדן לא נתקדש להבאת העומר ולמקצת קדושות.

ח. משנה כלים (פ"א מ"ו-י') - עשר קדושות הן ארץ ישראל מקודשת מכל הארצות ומה היא קדושתה שמביאים ממנה העומר והבכורים ושתי הלחם מה שאין מביאים כן מכל הארצות. עיירות המוקפות חומה מקודשות ממנה שמשלחים מתוכן את המצורעים וכו', לפנין מן החומה מקודש מהם שאוכלים שם קדשים קלים ומעשר שני, הר הבית מקודש ממנו שאין זבים וזבות נדות ויולדות נכנסים לשם, החיל מקודש ממנו שאין עובדי כוכבים וטמא מת נכנסים לשם, עזרת נשים מקודשת ממנו שאין טבול יום נכנס לשם ואין חייבין עליה חטאת, עזרת ישראל מקודשת ממנה שאין מחוסר כפורים נכנס לשם וחייבין עליה חטאת, עזרת הכהנים מקודשת ממנה שאין ישראל נכנסים לשם אלא בשעת צרכיהם לסמיכה לשחיטה לתנופה, בין האולם ולמזבח מקודש ממנה שאין בעלי מומין ופרועי ראש נכנסים לשם, ההיכל מקודש ממנו שאין נכנס לשם שלא רחוק ידים ורגלים, קדש הקדשים מקודש מהם שאין נכנס לשם אלא כהן גדול ביום הכפורים בשעת העבודה.